a útočníci tahali je za nohy i za vlasy a z oken je vyhazovali. Krev tekla potokem po schodech. Švédové bránili se ještě tu i onde, mdlou rukou odrážejíce prudké dotírání útočníků. Tváře měli krví zalité, v očích se jim tmělo, nejeden již klesl na kolena, ale ještě bojoval. Napadeni se všech stran, dušeni davem protivníků, umírali skandinavové mlčky, tak jak se slušelo. Kamenné sochy bohů a reků starého světa, potřísněné krví, mrtvými zřítelnicemi hleděly na tu smrt.

Roch Kovalski řídil hlavně nahoře, pan Zágloba vrhl se s oddílem svým na terasy a pobiv bránící se tam pěšáky, vpadl z teras do krásných sadů, tehdy v celé Evropě proslulých. Stromy byly již vypo ázeny, vzácné křoviny zničeny byly polskými koulemi, fontány byly roztříštěny, zem byla zorána granáty, slovem — všude poušť a zničení, jakkoli Švédové zde zločinné ruky nepřiložili z ohledů k osobě Radzivjovského. Boj byl krutý, ale trval jen chvíli, neboť Švédové jen chabě se stavěli na odpor. Byli pobiti lidem, jejž osobně vedl pan Zágloba pak se hrl rozběhl po sadech a po celém paláci za kořistí.

A pan Zágloba odebral se až na konec sadu, kdež bradlem zdi tvořily pevnou hráz a kam nedopadalo slunce. Rytíř chtěl si trochu oddechnouti a pot setříti. Náhle se podíval a postřehl nějaké podivné obludy, kteréž na něho z křoví za mřížemi zbořiště pohlížely.

Kůň byla vsazena do bradlení ho kvadra tak, že koule dopadající zvenčí dosáhnouti k ní nemohly. Dvéře do které byly ze železa otevřeny, bez nich vyhnité a skarede bytosti nepomýšlely na to, aby z toho těžily. Polekány patrně hlukem střelbou kouli a ran, kterou před chvílí vedly, tlačily se v úzkosti na kvadra a, nekrývajíce se dle zdání, jen skrze mříže strachy svůj na jevo dávaly.

Zmiznte nebo ďáblové! řekl si pan Zágloba.

Náhle se mu zmocnil hněv, statečnost se mu v prsou vzedmula, i zvednuv šavli, vpadl do klece.

Ukrutný poplach odpověděl prvnímu úderu jeho meče. Opice, s nimiž vojáci svedští dobře zacházeli a kteréž z chudých obědů svých krmili, přeto, že je hrozily, nyní tak se zděsily, že přímo zuřily, a poněvadž pan Zágloba jim dveře zastoupil, počaly nepřirozenými skoky po kleci skákat, sem a strojen se chytati, vzestřelivě, aby kopati. Konečně jedna skočila patřil Záglobovi na krk a nehopříčiv ho za hlavu, přitiskla se k němu vší silou. Druhá popadla se mu k pravému rameni, třetí vhrtila ho ze předu za šíji, čtvrtá zaútočila se tlamou ze zadu a on dušen úpěcím, marně sebou zmítal, marně se mečem chránil, dech mu vypovídal, oči vytřeštil i počal zoufalým hlasem volati:

Vzácní pánové! pomozte!

Krik přivábil několik šlechticů, kteří nemohouce rozeznati, co se děje, na pomoc běželi se šavlemi, na niž se ještě kouřilo z čerstvé krve, jež náhle stanuvší překvapením pohlédli na sebe jako by pod vlivem čar, zaměřili ohromným smíchem.

Příběhli mnozí vojáci, leč smích je nakazil jako mor. Motali se jako opilí, brali se za boky, tvář se jim křivily křečovitě, a čím více sebou pan Zágloba škubal, tím více oni se smáli. Teprve když přiběhl Roch Kovalski, vyprostil strýce z objetí opic.

Selmy! zvolal Zágloba nelybkám. — Kéž by vás zabil. Tu je vám k smíchu, když vidíte katolika sevřeného potvorami africkými? Aby vás zabil! Nebyli jste odsud byste trkali hlavami o břeh, neboť nejste ničeho lepšího hodni. Aby vás zabil! Jste z těch opic nehodní.

Vás aby zabil? Králi opic? vykřikl slechtic nejbliže stojící.

— Simiarum destructor! zvolal druhý.

— Victor! dodal třetí.

— Ale kdež pak, victus!

Tu Roch přispěl znovu strýci na pomoc, nejbližšího pěsti uhodil do prsou a ten ihned sklesl, a krev se mu z úst vyřinula. Jiní couvli před hněvem muže, někteří sahali k šavlím, leč další půtce zahrnuly výkřiky a výstřely, jež ozývaly se od kláštera Bernardinů. Patrně tam ještě bylo útočeno na silou, a podle hrozného palby a mušket nebodlali se Švédové poddati.

— Na pomoc pod kostel! pod kostel! vykřiknul Zágloba.

Sám pospíšil do horních pater paláce, z jehož pravého křídla bylo viděti kostel. Zdálo se, že je všecek v ohni. Davy útočících svíjely se pod ním jako v křečích, nemohouce se dostati dále vpřed, i hynuli marně v křížovém ohni, neboť i od brány Krakovské sypaly se na ně koule jako písek.

Děla do oken! vykřiknul Zágloba.

Dělostřelců větších i menších bylo v paláci Kazanovských dosti, hned tudíž byly přivlečeny do oken. Z úhonku vzácného nářadí a z podstavců soch nečiněny lafety, a po půl hodině několik hlavní dělových již hledělo z prázdných oken paláce ku kostelu.

— Kochu! pravil pan Zágloba, neobyčejně jsa podrážděn — musím provésti něco znamenitého, nebo jinak moje sláva zmizí — pro ty opice. Celé vojsko mne pomlouvati bude, a ač já také v ústech nemám nedostatek slov, přece se všemi si rady věděti nebudu. Musím ten zmatek zastříti, jinak po celé Republice, jak je široká, za krále opice mne vyhlásí!

— Stříc musí ten zmatek zastříti! opakoval Roch hraničím lidem.

— Je třeba prohlásiti, jako že sem já dobyl paláce Kazanovských!... Ať se pěkně opovází říci, že jsem ho nedobyl já!

— Tak také toho kostela dobudu, tak mi pomáhej Bůh, dokonal Zágloba.

Potom se obrátil ku své čeledi, která už u děl stála.

— Pal te!

Švédu, kteří zoufale kostel bránili, zmocnil se strach, když nadobro věž třásti se počala a když se chvěti počaly stěny chrámové. Na ty, kdož sedeli v oknech a příčelích, i ve výklencích, ze kterých střílelo na obléhající, padaly cihly, omítka, kamení. Ohromné množství prachu, jež se v chrámě vzdělo, smísilo se s dýmem a dusilo znavený lid. Člověk člověka v přítmí nevídel. Vykřiky: "Dusím se! Dusím se!" zvětšovaly ještě zděšení. A kostel se chýlil, třesk, padání zdiva, tresk koulí, okny dopadajících, třesk mříží, jež na zem padaly, žár, vřava, křik — to vše měnilo chrám v hotové peklo. Poplach měnil se v šílenství. A znova volaly zděšeně hlasy: "Dusím se! Vzduch! Vody!" A náhle na sta hlasů počalo volati:

— Bílý prapor! Bílý prapor!

Velitel Erskin vlastní rukou uchopil prapor, aby ho zavěsil, ale tu chvíli již povolila brána, a okolo útočníku vpadl jako lavina zástup do vnitř a nastala řež. Tělo bylo v kostele. Bylo slyšeti jen sípění zapasících, třesk zbraní, kroky v krvi dušené a vzdor tomu ozval se hlas, v němž nebylo nic lidského. "Pardon! Pardon!" Běžmo trval zápas, a potom ozval se na zvonici zvon, jenž hlučel víc než sto dalekých o vítězství Mazurů a Švédům umírajícím.

Paláce Kazanovských, klášter a zvonice byly dobyty. Petr Opalinski, vojvoda podlešky, objevil se mezi skrvavenými davy před palácem na koni.

Kdo nám přišel na pomoc z paláce?... volal, chtěje překřičeti ruch a krik vojska.

— Ten, jenž paláce dobyl! řekl veliký muž, jenž se náhle před vojvodou objevil — já!!!

Jak se jmenujete, pane?

— Zágloba!

— Vivat Zágloba! vykřiklo na všecky hrdel.

Strašlivý Zágloba již ukazoval krvavou šavlí na bránu.

— Nedosti na tom! zvolal — tam, ku bráně! Děla ke zdím a na bránu, a my ku předu! Za mnou!

Rozvášněné davy vrhly se směrem ku bráně a tu — jako zázrakem — palba švédská, místo aby se vzmáhala, počala slábnouti.

Zároveň jakýs mocný hlas rozlehl se z nenadání se zvonice:

— Pan Czarniecki je již ve městě! Vidím naše prapory!

Palba švédská slábnula stále více.

— Stůj! Stůj! velel vojvoda.

Leč davy ho neslyšely a hnaly se ku předu. Bílý prapor objevil se na bráně Krakovské.

Skutečně vpadl Czarniecki — dobyv domu Gdánského — jako bouře do pevnosti, a jelikož palác Dagillovicovský byl již také dobyt, uznal Vittemberg, zahlédnuv polské vojsko se strany sv. Ducha na hradbách — že další odpor by byl marný.

Švédové mohli se ovšem ještě brániti ve vysokých domech Starého i Nového Města, ale měšťané se již chopili zbraní, a obrana nemohla by skončiti strašnou řežbou bez naděje na vítězství jejich. Trubači švédští počali proto troubiti na hradbách a mávati korouhvemi. Velitelé polští vidouce to, zastavili útok, načež generál Lowenhaupt, obklopen několika plukovníky, vyjel branou Novoměstskou a tryskem uháněl ku králi.

Jan Kazimír měl již město v rukou, leč v dobrotě své, chtěje zastaviti další proléváni krve křesťanské, přistoupil na podmínky, jež byl prve kladl Vittembergovi. Město mělo býti vydáno se všemi kořistmi, v něm nahromaděnými. Každému Švédu bylo dovoleno vzíti s sebou jen to, co ze Švédska s sebou přivezl. Posádka se všemi generály i se zbraní v ruce měla právo vyjíti z města a vzíti s sebou raněné a dámy švédské, jichž mnoho bylo ve Varšavě. Polákům, kteří Švédům ještě sloužili, udělena byla amnestie v předpokladu, že dozajista nebylo mezi nimi nikoho, kdo by byl dosloužil dobrovolně. Vyjmut z amnestie byl toliko Bohuslav Radzivill, a k tomu Vittemberg svolil tím ochotněji, že kníže toto dobře stál u Engu s Douglasem.

Podmínky podepsány byly i hned. Všechny zvony na kostelích počaly ohlašovati, že hlavní město přechází opět do rukou pravého svého pánovníka. O hodině poledni vyšlo množství nejhrozněji vzhlížejících lidí ze hradu a vsun, uhrdlajíc milosrdenství a chtěna v tažcovcích polských. Neboť všemu lidu, kromě Švédu, se již potravy nedostávalo. Král nařídil, aby zlato bylo, pokud možno, do sytosti potřeby, a sám odjel, aby přihlédl k ustavení posádky švédské.

Stanul, obklopen jsa hodnostáři duchovními i světskými v průvodu, který přímo oslňoval. Téměř veškero vojsko koruní dívizí Czarnieckého, vojsku litevské pak Šapiehou nesmírné zástupy pospolitého tažení s čeledí. Vše hromáždilo se kolem krále, neboť všichni byli žádostiví viděti Švédy, s nimiž před několika hodinami ještě tak strašlivě a krvavě válčili. U všech bran od chvíle, které smlouva byla podepsána, stáli polští komisaři. Svěřena jim dohlídka, zdali Švédové nějakých lupů nedvážejí. Zvláštní komise zaměstnána byla přejímáním kořisti ve městě.

Nejprve se objevila jízda, které nebylo mnoho, zejména proto, že jízda Bohuslavova byla výborná a z pýchy město opustiti: za jízdou vycházeli dělostřelci s těžkými děly; těžká děla měla býti vydána Polákům. Vojáci šli podle dle se zapálenými doutnáky. Nad nimi lály rozvinuté prapory, které před králem polským nedávno ještě psancem hluboce byly skloněny na znamení úcty. Dělostřelci šmahem hrdé, polským rytířům dle nich hledící, jakoby jim chtěli říci: "Nebojme se ještě!" A Polové oplácejíce jejich hrdé chování a cestičkám neskrbnému schvalováni. Pak objevily se vozy s dustojníky a s raněnými. V prvním voze jel sám Benedikt Oxenstierna, kancléř, před nímž král pěchotě poručil vzdáti zbraně, aby na znamení, že i v nepřátelském osvědčují umění.

Za zvuku bubnů, s vlajícími prapory, sly čtyřstupy znamenité pěchoty švédské, jež podobny byly, jak Sobieski řekl, chodícím zámkům. Za pěchotou se zdvíhal nadlidská ostnina jízdy, odnesoucí hlavy k patě v leskle brnění, nad nímž třepotal se jejich praporec, na němž byl vyšitý zlatý lev. Jezdci obklopovali hlavní stáb. Při pohledu na ně ozývaly se hlasy:

Vittemberg jede! Vittemberg!

Byl to skutečně polní maršálek a s ním Vrangel mladší, Horn Erskin, Lowenhaupt a Forgel. Oči polských rytířů obrátily se zvědavě v tu stranu, hledajíce zejména tvář Vittembergovu. Jeť ta nevěstila u tak strašném valečníku, jakým Vittemberg byl. Byla to tvář stará, bledá, chorobou sešlá. Rysy měl ostré, nad ústy měl fidlky, malý vous, vzhůru vyčesaný. Zaťatá ústa, špičatý, dlouhý nos dávaly mu vzezření starého lakomce. Oděn v šat z černého aksamitu, maje černý klobouk na hlavě, byl podoben spíše učenci, astrologu nebo medikovi, a jen zlatý řetěz, zavěšený na krku, briliantová hvězda na prsou a maršálská hůl v ruce prozrazovaly vysoké jeho důstojenství.

Nepokojně těkal očima po králi a po jeho štábu, po praporech v šiku stojících, přehlédl nesmírné davy lidu z pospolitého tažení a ironický úsměv objevil se na bledé jeho tváři.

A v davech ozývaly se stále více hlasy: Vittemberg! Vittemberg!

Po chvíli změnil se šum v nesvízné řepění, v hukot před bouří. Na chvíli ustával a pak opět v dáli slyšeti bylo jakýs hlas ohromující. Tomu hlasu odpovídaly jiné, odpovídalo jich stále více, rozbíhaly se stále šíře jako zlověstná ozvěna. Bylo lze přísahati, že se z dálky blíží bouře a že vybuchne vší silou.

— Co je to? Co to znamená? ptal se Jan Kazimír.

V tu chvíli nastal tak strašný hluk, jako by se zvedala bouře. Nesmírné zástupy z pospolitého tažení hnuly se prudce jako lán obilí, když vichřice jím zavíří, a několik tisíc kavalců zaleskla se v slunci.

Co je to? Co to znamená? opakoval nepokojně král.

Nikdo nedovedl odpovědět.

Tu Volodyjovski, jenž stál nedaleko pana Sapiehy, vykřikl:

To je pan Zágloba!

Volodyjovski uhodnul. Jelikož podmínky kapitulace byly obšírný a dosti k všemu pana Zágloby, rozhodnul se tato sbírka velmi, že jen nejasně a hrubě se pamatovati nemohl. Vzpomněl si, že se rozlil se moc se chtěl a umínil hoditi jej mezi Polákům. Počal tedy hodiny nechodiť, neboť vozu se zdálo, že tolik stříbrných penízů a za tolik kusů pozlátek pod oralbami Varšavy nevidělo, aby i jeho na ně přišlo. Nedělalo pana Zágloby nikoho milosrdí... Sázel na nevýhodný houslista, na vlastní hru na violoncello, na... Rozhodne se, že vyhrál, neboť Vittemberg odjížděl... Vzpomněl si, že se z dálky blíží bouře a že vybuchne vší silou.

— Co je to? Co to znamená? ptal se Jan Kazimír.

V tu chvíli nastal tak strašný hluk, jako by se zvedala bouře. Nesmírné zástupy z pospolitého tažení hnuly se prudce jako lán obilí, když vichřice jím zavíří, a několik tisíc kavalců zaleskla se v slunci.

Co je to? Co to znamená? opakoval nepokojně král.

Nikdo nedovedl odpovědět.

Tu Volodyjovski, jenž stál nedaleko pana Sapiehy, vykřikl:

To je pan Zágloba!

Volodyjovski uhodnul. Jelikož podmínky kapitulace byly obšírný a dosti k všemu pana Zágloby, rozhodnul se tato sbírka velmi, že jen nejasně a hrubě se pamatovati nemohl. Vzpomněl si, že se rozlil se moc se chtěl a umínil hoditi jej mezi Polákům. Počal tedy hodiny nechodiť, neboť vozu se zdálo, že tolik stříbrných penízů a za tolik kusů pozlátek pod oralbami Varšavy nevidělo, aby i jeho na ně přišlo. Nedělalo pana Zágloby nikoho milosrdí... Sázel na nevýhodný houslista, na vlastní hru na violoncello, na... Rozhodne se, že vyhrál, neboť Vittemberg odjížděl...

Zdravý spánek jest skvělým a ohravovatelem přírody. Bez něho nemohli bychom dlouho existovati. Bezesné a nepokojné noce jsou mezi prvními příznaky nemoci. To jest ta doba rozpoznání. Léčení Dra Petra Hohokem. Piste-ův Dr Peter Fahrney & Sons Co., 19-23 So. Hoyne Ave. Chicago, Ill.

Nervosní lidé

budou zajisté s radostí čísti, že zdravotní jejich stav lze velmi rychle zlepšiti a celé nervové ústrojí znamenitě posíliti, bude-li užíti

SEVERŮV NERVOTON

(Severa's Nervoton) a sice ihned na začátku podobné nervové poruchy. Lék tento byl dostatečně vyzkoušen v léčení nervových chorob a ukázal svoji výtečnou léčivou vlastnost při

skleslosti mysle, nespavosti čili bezsennosti, nervovém vysílení, hysterii a nervose. Cena $1.00

Severovy léky jsou na prodej ve všech lékárnách. Žádejte však výslovně jen Severovy léky a odmítejte napodobeniny. Nemá-li váš lékárník Severovy léky na skladě, objednejte si je přímo od nás.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

FRANK SVOBODA

UMĚLECKÝ ZÁVOD POMNÍKOVÝ

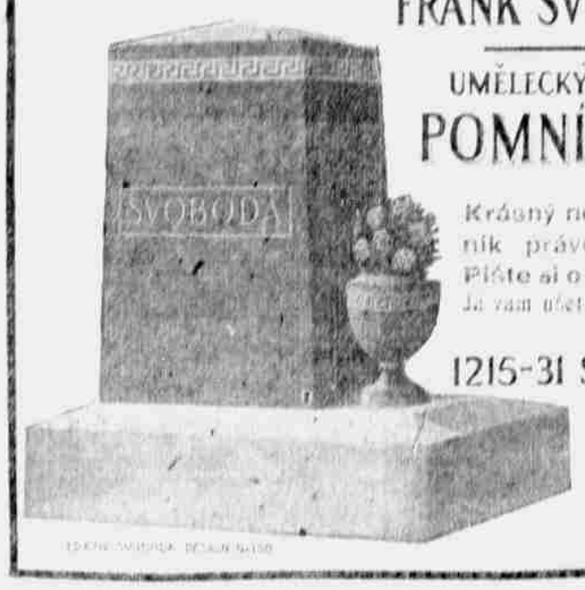

Krásný nový ceník právě vydán! Píšte si o něj dnes. Já vám ušetřím peníze.

1215-31 SO. 13TH ST OMAHA NEB.

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

V CÍRLE 1206 FARNAM ULICE.

Prava importovaná piva na čepu. PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách, Bohemianech Bavarica pivo. Pivo Anheuser-Busch a světoznámé Faust získalo rozšířenou reputaci.

Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze.

JOS. BLISS & SON CO.

JOS. BLISS & SON CO.

230 232 New Exchange Building

SOUTH OMAHA, NEB.

Vchodní zařízení hostinců a restaurací dnů 1a přes za

vlastní KATOL. SOKOL

1245 So. 13 St. OMAHA NEB.

Tel. Doug. 7417 KATOL. PODP. SOKOL

"Staré Spolehlivé"

Metz

Omažsko oblíbené pivo

WM. J. SVOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

E. H. Vrána & Co.

architekti a inženýři.

Vybudování plány na veškery stavby budovy — velký obstaravatelný obchodní budovy, školy, kostely a jiné. Individuelní práci jako cihly a potahy.

Úřadovna: 613-17 Brandeis Bldg. OMAHA, NEBR.